

трибуна

АРСЕНАЛ

Приемник на в. "Заводска трибуна"
Издание на "Арсенал" АД

на стр. 2

Ветерани:
Режисьорът
Георги Попов

30 ноември 2012 г. • година II • брой 44

Акценти

ПИЕМ ПО ЛИТЪР АЛКОХОЛ НА МЕСЕЦ

1/3 ОТ БЪЛГАРИТЕ ИЗОБЩО НЕ ВКУСВАТ АЛКОХОЛ

По 12 литра средно алкохол изпива българите на година. Данните бяха оповестени в специален доклад на организацията за икономическо сътрудничество и развитие /ОИСР/ в навечерието на най-търговския месец – декември. Според тях, средно месечно всеки българин над 15 години пие по литър алкохол.

Проучването е традиционно за световната организация. Прави се всяка година по едно и също време, като за нуждите на изследването всяка година се ползват данни от 36 държави от три различни континента. Данните от българия са на база миналата година и не обхващат децата под 15-годишна възраст.

Своебразната алкохолна световна класация се води от гражданите на люксембург, които изпиват средно годишно по 16 литра алкохол на глава от населението.

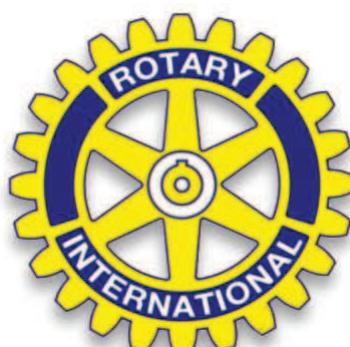
По данни на изследването, подадени от родните специалисти, около 45% от консумиращите алкохол българи наблягат на спиртните напитки, 22% - на вино, а 33% - на бира. Над 70 000 нашенци са диагностицирани като

алкохолици, като броят им всяка година се увеличава. Тревожен е фактът, че все повече жени попадат в тази категория. В същото време близо една трета от българите изобщо не вкусват алкохол, а около 17% употребяват по 50-60 грама веднъж седмично.

На база тези данни експертите от Организацията за икономическо сътрудничество са категоризирали българина като „средностатистически пияница“ - тоест, пиещ с мярка, въпреки че за последните три години количеството алкохол, изпито средно от всеки българин, да е нараснало с близо половина литър.

Продължава на стр. 6

15 ХИЛЯДИ ЛЕВА ЗА МЛАДИ ТАЛАНТИ

гледал стотици учени, студенти и преподаватели днес в най-добрите лаборатории и университети по света, Алла Ангелова, ръководител на балетна формация „Грация“ и Елена Юлиянова, ръководител на Школата по пиано към СОУ „Екзарх Антим Първи“, Стефан Христов от Школата по класическа китара.

С 15 хиляди лева се обогати създаденият през миналата година Фонд в подкрепа на младите казанльшки таланти, основан от Ротари Клуб-Казанък и Иннар

Уйил Клуб-Казанък. Средствата бяха набрани на Благотворителна вечер миналата събота, 24-ти ноември, в навечерието на 10-я рожден ден на дамския Иннар Уйил Клуб.

120 казанльчани и техни гости внесоха своята лепта в дарителската сметка, която през изминалата година подкрепи най-изявлените деца-таланти в техни международни награди от олимпиади, конкурси и фестивали. Почетни гости на вечера бяха едни от най-добрите педагози, които отварят пътя на казанльшките талантливи деца в науката и изкуството - физикът Теодоси Теодосиев, от

гледал стотици учени, студенти и преподаватели днес в най-добрите лаборатории и уни-

верситети по света, Алла Ангелова, ръководител на балетна формация „Грация“ и Елена Юлиянова, ръководител на Школата по пиано към СОУ „Екзарх Антим Първи“, Стефан Христов от Школата по класическа китара.

Продължава на стр. 6

КОЛЕДЕН ЖЕСТ

Вече близо година Казанък и добри хора от цялата страна се опитват да помогнат на 4-годишното момиче от Казанък Мелиса Шукри. Детето страда от детска церебрална парализа и се нуждае от скъпоструваща операция.

Въпреки усилията на близките, пръснатите из православните храмове на Казанък благотворителни касички и SMS-кампанията в различни информационни сайтове, нужните пари за лечението на Мелиса в клиника в Израел все още не са

събрани.

Преди няколко дни 18-годишната Симона Чернева, ученичка от ПМГ „Никола Обрешков“ в Казанък, излезе с призов към своите връстници и граждани на Казанък да помогнат на момиченцето, давайки му шанс за лечение и живот.

Симона инициира конкурс сред връстниците си за ръчно изработени картички за предстоящите коледни празници.

Продължава на стр. 6

В БРОЯ ЧЕТЕТЕ:

на стр. 3

Експертно:
За тунела под Шипка

на стр. 5

30 години
АРИЕЛ

на стр. 7

Кожата издава
нашият болести

ШАНС ЗА СТУДЕНТИ ЗА РАБОТА В ГЕРМАНИЯ

До 21-ви декември тази година в Бюрата по труда се приемат документи на български студенти, редовно обучение, за летни стажове в Германия. Приемът се осъществява на база договор за посредничество за лятна заетост между двете страни. По този договор общо 200 български студенти могат да заминат да работят през лятото на 2013 година в Германия.

Желаещите да работят минимум 2 месеца в Германия студенти трябва да отговарят на следните условия: да са редовни студенти и не по-възрастни от 35 години, да не са последен курс на семестриално обучение, да имат добри познания по немски език и да са го изучавали поне 3 години.

Документите, които се

подават до обявения крайен срок в Бюрата по труда, са: молба /свободен текст/ на български език, в която студентът да декларира, че е свободен от ангажименти през лятната ваканция, както и че има необходимите средства да финансира заминаването си за Германия.

Изиска се също така и уверение от висшето училище, че лицето е редовен студент и не е последен курс на обучение. Кандидатите трябва да знаят, че не се приемат уверения от факултетните канцеларии, в които данните за курса и семейства на следване са посочени с римски цифри. Изиска се в уверението изрично да е посочено, че лицето не е последен курс на семестриално обучение.

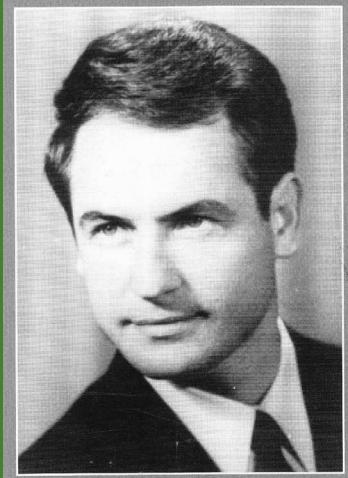
ТА

Издателски съвет: Николай Ибушев, Янко Запрянов,
Цветан Шиков, Добрин Драгнев.

Редколегия: Деляна Бобева - гл. редактор, Диана Нейчева, Мария Ращкова,
Първолета Петкова, Мария Пискова, Миран Маденджиян, Венко Юнаков.
Със съдействието на КНСБ и КТ "Подкрепа" в "Арсенал" АД.

ТЕАТРАЛ ОТ НИТИ ДАЛ ХИМН НА „АРСЕНАЛ”

Попов пръв режисирал именитата казанлъчанка Дарина Павлова

Има знакови за Казанлък лица. Такива, които, като ги видиш на улицата, разпознаваш. Едно от тях за поколения казанлъчани е лицето на Георги Попов. Той и досега няма как да не бъде забелязан – цветното фишу на врата, стойката, маниерът – артист! Всъщност – по професия – конструктор и проектант в оръжейното производство и развойни технологии в някогашното НИТИ. Обаче, това е сякаш между другото. А другото е – Театърът – актьорството и режисурата. И поезията. И рециталите. И – авторството на химна на МК „Фридрих Енгелс“, както се казваше до началото на 90-те години на 20-ти век днешният „Арсенал“ АД. Георги Попов спечели конкурса за химна на казанлъшката оръжейница, след като 9 години надпреварата се проваляла заради липса на добър текст. Сега си спомня това почти случайно..., но още си пази стиховете, по които химнът бил нотиран от Иван Широв.

Георги Попов не е изключение – неговият активен живот в самодейността за хиляди оръжейници е естествена част от нещата. В едно отминало вече време, което, обаче, следва да не се забравя. И което някой някога е запечатал дори в издаден Алманах, който днес едва се намира. Георги Попов си го има. Някой му го подарил – заради името му, отбелязано по страниците – печат от живота на цяло едно поколение.

Хиляди не могат да забравят оня привлекателен мъж на сцената на Народно читалище „Искра“ - дубльорът на Видин Даскалов в ролята на Цар Минелай, партньорът на Мариана Вълкова в „Професия за ангели“, култовата за казанлъшката публика в Кафетеатъра на нощния бар – „Капан за самотен мъж“ с Минчо Лалев, дуетите с Мария Стоянова в Музикалния театър към

Георги Попов

СЛЕДА ОТ ГАСНЕЩА ЗВЕЗДА

читалището.

„Една калория нежност“ се играе 60 пъти, негови спектакли в нощния бар на хотел „Казанлък“ са изиграни повече от сто пъти...

Познаваме Георги Попов и с пътния му глас от рецитации по всички градски тържества – от празненствата на Бузлуджа до почитането паметта на Апостола Левски пред плочата на хана на Баба Гана срещу пощата. Неговият звучен и отработен глас донася десетки

поп, която дава живот и на стихове за любовта и копнежите човешки. Но – конструкторът от НИТИ е познат най-вече като

Георги Попов – Театралът.

Още преди близо 30 години Попов въвел в практиката си модела на „Театър в куфар“. Във времето

награди от конкурси за рецитации, но и провокира у Попов любовта към стиховете. Така именно се ражда и текстът на химна на оръжейниците в Казанлък, така се ражда и стихосбирката „Следа от гаснеша звезда“ през 2006-та. Така идват и композициите по негови текстове на Иван Широв, Йоско Йосифов, Борис Стрински, Стефка Карапенева и любимия на третата възраст в Казанлъшко днес – Нено Крачанов, дал музикален живот на 24 стихотворения на Георги Попов. Полята на Тракия, небето над Бузлуджа, светлината на Пирин, бризът на Варна, ветровете на Шипка и дъхът на Розовата долина са запечатани в мерената реч на Георги Попов, която дава живот и на стихове за любовта и копнежите човешки. Но – конструкторът от НИТИ е познат най-вече като

Всъщност, Попов далеч не е самодеец на изцяло самодейни начала. След първите си опити в Димитровград и след победата в конкурс за рецитатори, бъдещият любимец на казанлъшката публика завърши Школата за режисура и актьорско майсторство, обучавала в професионализъм талантливи самодейци по онова време. Основното, обаче, в работата в театъра, според Георги Попов, е не просто обучението, а онова, което ти иде отвътре, чувството, че „си го имаш“, даденото свише – дарбата...

Тая дарба и сега не му дава мира. Иска му се да режисира, пак да си има трупа, да върне времето на Кафе-театъра, макар да осъзнава, че днес би работил при далеч по-спокойни темпове. Навремето само Минчо Лалев и той имали по над 5 роли в действащи спектакли на местната сцена. Минчо играл в 6 пиеци, Попов – в 5. Това било времето на незабравимите „Хъшове“, поставени в Казанлък от Стефан Гецов, играли в Народния театър, поставили рекорда от 102 представления! Авторитетът на Гецов, очакваният бум на постановката и строгият нрав на постановчика, обаче, по собствените думи на Георги Попов,

България

Георги Попов

Събрала си на слънцето лъчите, на пролетта най-прелестния цвят, романтиката бяла на брезите, вълшебния на рози аромат.

За теб морето Черно се вълнува, с вълните къле твойте брегове и бяла пяна нежно те целува до сенките на древни лесове.

Горите ти венци са от гирлянди! Водите – хладни бисерни сълзи! Полята ти са цветни диаманти! Небето ясно – златно от звезди!

Във всяка песъчинка вековете оставили са своите следи, епохите изместват боговете, завидели на твойте красоти.

И аз на песъчинка ще превърна сърцето си в последния ми час. И теб свещена цяла ще прегърна и ще се слея цял във тебе аз.

не попречели на оръжейния конструктор да откаже роля в „Хъшове“! – имал принципи-

пи. След като Попов репетирал почти докрай ролята на Владиков, заради неглижирането на участието в „Хъшове“ на искриста Васил Шивенков, Попов отказал да продължи. И сега още храни вина към Гецов затова – не намерил повод да се извини.

Допирът с известните за Попов не спира до тук. С работата му го познават в цялата страна. Работата на сцената с най-популярната жена на Казанлък, също е факт от биографията на Георги Попов.

Попов пръв режисирал Дарина Павлова

Павлова той открил сред самодейците на „Арсенал“, някой му казал за нея... С Дарина, която и сега харесва, заради успеха ѝ, Георги Попов реперитал „Медикаментозно отравяне“, играна 230 пъти! Дарина играе Румяна – главната женска роля. Била една от най-добрите на сцената. После, докато Дарина учи във ВИТИЗ, Попов също следил изявите ѝ, дори се виждали в София. Било времето, когато бъдещата най-богата българка живеела повече от скромен студентски живот.

Георги Попов днес е пенсионер. Щерката е в Италия. Домашните любимици

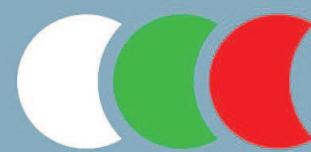
са му слабост, сърце не му дава да ги остави безпризорни. Гледа 10 котки и 2 кучета, дълбоко привързан е към животните. И към Театъра, разбира се! Пази си ленти от представления, гледа ги с приятели, мечтае отново да поставя... Проходил 15-годишен на сцената в Димитровград, отказал покана в Хасковския театър, натрупал опита с 20 режисьори, изиграл 50 роли, поставил 20 пиеци, написал свои 4... Всичко това – „между другото“, докато работил в НИТИ. Но без никога да смесва едното с другото.

Диана Нейчева

Уточнение

В бр. 43 на вестник „Трибуна Арсенал“, в Уточнение на стр. 2, некоректно е посочено, че инж. Петър Зеленков е създаделят на барутното производство в „Арсенал“ АД.

Това не е вярно. Инж. Зеленков има съществен принос за развитието на това производство, но не е негов създател. Той е бил дългогодишен ръководител направление „Барути“ в НИТИ. Под негово ръководство са създадени сферични барути и инсталации за тяхното производство в „Арсенал“ АД. Авторът на материала и редакторският екип се извиняват на засегнатите за допуснатата грешка. Желаем дълги години здраве на г-н Зеленков.

ЧЕТИРИ ВАРИАНТА ЗА ТУНЕЛА ПОД ШИПКА

Стар танков път може да реши проблема с трафика в селата край Казанлък

Четири варианта на обходен път за тунела под Шипка бяха обсъждани в Казанлък от представители на общинската администрация, кметовете на населените места, през които се предвижда да преминава трасето на обходния път, общински съветници от Комисията по устройство на територията. В дискусията участва и инж. Диана Манева, експерт от Агенция „Пътна инфраструктура“. Тя запозна присъстващите с различните варианти на обходния път за тунела под Шипка, който трябва да изведе увеличения поток от автомобили на основната пътна артерия за Бургас и София.

Един от четирите варианта, който на пръв поглед е най-лесен за осъществяване, стана повод за голяма дискусия по време на обсъждането. Вариантът за обходен път засега - това е съществуващият път през селата Дунавци и Шейново. При този вариант на трасе на обходен път от тунела под Шипка в казанлъшкото землище се очаква огромен трафик от София за Бургас. Този трафик ще затрудни и натовари изключително пътя, преминаващ през казанлъшките села. Това от своя страна ще наруши и затрудни и нормалния живот в тях. Особено ще се утежни ситуацията на живеещите в Дунавци, тъй като при този вариант обходният път и огромният трафик практически преминават през селото. Отделно от това, пречка ще е и преминаването през жп-прелеза, където се очаква да се образуват километрични „тапи“.

Извън тези четири обсъждани варианта,

всеки от които носи и своите недостатъци, общинският съветник от групата „Експерти за Казанлък“ - строителният инженер **Цветан Шиков**, който е и председател на ПК по устройство на територията, инфраструктура, строителство и транспорт в Общинския съвет, припомни за наличието на работен проект за обходен маршрут още от 80-те години, който може да реши проблема в много голяма степен

и може да облекчи ситуацията около селата, които ще са най-засегнати от увеличенния трафик. Това е познатият като бивш танков път, който започва от паметника

респективно Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Затова общинският съветник от „Експерти за Казанлък“ предлага на местната адми-

ще се спазят всички срокове, свързани с реализациите на тунела под Шипка в началото на 2015 г., са мотивите на общинския съветник Цветан Шиков.

При всички останали варианти става дума за значителен дискомфорт на населението в селата около обходния път за тунела под Шипка, или за бавно изграждане и забавяне на процедурите. Допълнителна трудност ще са и съгласувателните процедури с БДЖ, ако се стигне до варианта изграждане на пътно съоръжение над жп-прелеза, който следва трасето на обходния път. Другите варианти, освен този, са неизграденият все още път Шипка - Голямо Дряново, Горно Сахране и Гердеме, съществуващият сега второкласен път Шипка - Шейново - Дунавци и преминаването през Казанлък в посока София или Бургас. Погледнато от всички посоки, предложението на общинския съветник от „Експерти за Казанлък“ изглежда твърде разумно и най-прагматично.

Инж. Диана Манева от Агенция „Пътна инфраструктура“ бе категорична, че до момента експертите и специалистите в АПИ и МРРБ не са знаели за съществуването на този проект за западен обход на Казанлък, за който Цветан Шиков е информиран. Тя каза, че въпросът е основно технически и също препоръча на общинското ръководство на Казанлък, докато се изгражда обходен път на Габрово за тунела под Шипка, да се намери възможност и начин за изгответянето на работен проект, на базата на проекта за западен обходен път, който да бъде обсъден с експерти от АПИ.

Изграждането на тунела под Шипка

е един от най-важните национални обекти, част от Трансевропейски коридор, включен за финансиране в европейската програма „Транспорт“ - 2007-2014 година. Плановете на МРРБ и на Агенция „Пътна инфраструктура“ предвидват стартирането на проекта за изграждането на тунел под Шипка да започне в първата половина на 2013 година. След преминаването му през Националния экс-

Момент от обсъждането

Press TV

„Септемврийци“ на север от Казанлък до Крънското ханче и стига до разклона на с. Копринка.

Този път е част от разработван от общинската администрация в средата на 80-те години на миналия век проект за Западен обход на Казанлък. По това време инж. Шиков е бил ръководител на отдел „Архитектура и благоустройство“ в Община Казанлък и е взел активно участие в разработката му. Според Шиков,

Възможностите на стария танков път са две:

т да извеждат до двата входа за село Копринка – този, за стария път, и другия, по на запад – на главния път за София. Между тези два входа има т. нар. местност „Чешмите“, като на това място, според общинския съветник, може да се осъществи връзката чрез изграждане на „детелина“ за включване до главен път 1-6 София-Бургас. Именно тази „детелина“ би могла да избегне сериозните „тапи“ в движението. При този вариант, обаче, се очакват

Сериозни отчуждителни процедури на имоти.

Това е скъпо мероприятие и отчуждителните производстви са за сметка на Агенция „Пътна инфраструктура“,

пертен съвет и одобрение от МРРБ, предстои остойностяване на отчуждените имоти. След приключването на процеса по остойностяването на имотите, с решение на Министерския съвет се обявяват самите отчуждителни процедури. След като приключат и те, се издава разрешение за стартирането на същинския проект и изграждане на обекта. Реалното начало на строителството на тунела под Шипка се очаква да стартира през 2014 година. Тръжната процедура за обходния път на Габрово и тунела под Шипка вече е готова. Проектът е одобрен и индикативната стойност е 135 млн. лв., в които влизат обходът на Габрово и тунелът.

Тунелът под Шипка е определен като национален приоритет

и повече от 110 години е цел на поколения мечтатели от Габрово и Казанлък. Раждат се по времето, когато младата българска държава набира икономическа мощ и европейско самочувствие и е документиран на 16 март 1897 г. Тогава градското общинско управление в Габрово провежда свое извънредно заседание, на което се взема решение да се направят проучвания на Шипченския проход относно прокарването на железнопътен тунел. С начинанието са ангажирани тогавашните народни представители Христо Манафов и Иван Петцов.

Към идеята за прокопаване на тунела се присъединява и казанлъшката градска управа, а през декември 1897 г. Народното събрание одобрява внесеното предложение за прокопаване на тунела, но последвалите политически боричкания осуетяват реализацията на проекта.

В най-новата ни история идеята за изграждане на съоръжението под Балкана е възродена от кмета на Габрово Иван Ненов, като през 1994-та дори символично е направена и първата копка.

В казанлъшкото землище, като част от дейностите за тунела под Шипка, ще бъдат изградени три тунела. Най-дългият е 3220 м, другите са по 90 и 290 метра.

Деляна Бобева

Д-р Щиляна Рачева съветва:

НА ЗЪБЛЕКАР ПОНЕ ДВА ПЪТИ ГОДИШНО

„Не е лесно да се поддържа практика в условията на криза“, споделя искрено д-р

Рачева. От средата на 2000-та година нейният кабинет работи по договор със Здравната каса – изпълнява първична дентална помощ. В новите условия грижата за стоматологичната техника, оборудването на кабинета и снабдяването с консумативи изцяло се извършва от денталния лекар. „Арсенал“ е собственик на оборудването. Стоматологичният стол и машината „Югодент“ са купени от фирмата през 1992-ра. В условията на обновяване на техниката в този сектор на здравеопазването на всеки 7-8 години тук е нужна добра поддръжка от страна на лекаря, за да е възможно лечението. „С повече желание и грижи и с помощта на техниците, всичко се нареджа“, коментира ситуацията д-р Рачева, която след толкова години прием на арсеналски пациенти вече обгражва цели фамилии оръжейници. Чувства близък всеки член от тях и не ѝ е безразлично дали хората остават доволни, защото, за разлика от другаде, тук можеш да срещаш пациента си всеки ден – не е добре, когато е останал от нещо недоволен.

„Арсеналци са свикнали и от години знаят, че сутрин винаги могат да разчитат на помощ от зъболекар близо до работното си място“, споделя д-р Рачева. Работното време на кабинета е преди обяд, работи се по график. Д-р Рачева държи особено много на това, така се ценят времето на пациента и лекаря. Спешна помощ, обаче, никога не се отказва. Приемите по спешност и кратките консултации са ежедневие. Практиката тук предлага комплексно лечение на проблемите на пациента – протетично, терапевтично, хирургично и детска стоматология. През годините това се оценява от работещите в „Арсенал“, защото спестява време за посещения в различни специализирани кабинети. Д-р Рачева, обаче, винаги препоръчва най-доброто за пациента и го насочва, ако в арсеналската поликлиника няма условия той да получи най-подходящата стоматологична помощ. Д-р Рачева е категорична в наблюденията си през годините:

Хората все по-малко се грижат за зъбите си

„Хората все по-малко обръщат внимание и грижи за оралното си здраве“, коментира пред „Трибуна Арсенал“ д-р Рачева. Тя забелязва формирането през последните години на един особен поток от пациенти в „Арсенал“, които са нежелани от други – тежки случаи на силно редуцирано съзъбие със загубени оклузоартикулационни съотношения, атрофия на алвеолния гребен, тежки пародонтопатии. На езика на лаика това означава, че хората изоставят зъбите си, не взимат веднага мерки, стига се до вадене на зъби, възпаления на венци, вече не са рядка картина и хора, останали без зъби, на които дори трудно се разбира какво говорят.

„Прави впечатление, че пациентът търси помощ, кога-

с висок процент на развитие, днес

абцесите, които отвеждат пациента към специализирана

малките.

Основният проблем при

„Грижата за денталното здраве, както и профилактиката, са полза, а не неприятно задължение“, категорична е д-р Щиляна Рачева, лекар по дентална медицина, която от години посреща страдащите от проблеми със зъбите арсеналци в кабинета на оръжейницата. Д-р Рачева е една от двете зъболекарки, обслужващи арсеналци на територията на предприятието – предимство, което е запазено, въпреки новите условия, в които е поставена грижата за стоматологичното здраве на българина след реформата в здравеопазването. „Арсенал“ АД е една от малкото фирми, успяла да запази на своята територия правото на работещите да ползват дентална помощ. В поликлиниката на дружеството работят два стоматологични кабинета. Д-р Щиляна Рачева е започнала практиката си тук в далечната 1984-та година и до момента не престава да се грижи за оралното здраве на арсеналци. Чувства „Арсенал“ като своето предприятие, познава много арсеналци и това със сигурност я кара да се чувства много по-ответорна за тяхното стоматологично здраве.

Кариесът е лечим

Напоследък в практиката си д-р Рачева почти не среща дете без развален зъб. „Трудно се среща дете със здрави зъби, било то млечни или постоянни“, споделя дентистът. Твърде разпространени в последно

хирургическа помощ.

Най-важната препоръка, която д-р Рачева дава, е поне два пъти годишно човек да посещава стоматолога си, като особено важно е това за децата. В работата си и сега арсеналският стоматолог насочва вниманието си към това – да убеждава пациентите

възрастните д-р Рачева открива в това, че зъболечението днес е скъпа услуга и се пренебрегва. С увеличението на стреса проблемът става още по-голям. Именно затова д-р Рачева се връща на думите си, че на профилактиката трябва да се гледа като на полза, а не като на „неприятно задължение“.

Пациентите трябва да знаят правата си

Това е другото, което д-р Рачева непременно държи хората да знаят. Усилитата на нейната практика в „Арсенал“ са именно и в тази насока, защото д-р Рачева държи да успява да предлага качествен продукт и да информира правилно пациентите относно план, лечение и цени. Според нея, работата със Здравната каса донякъде облекчава пациента. Но здравно-сигурните трябва да знаят, че касата плаща годишно частично стойността на преглед и две лечебни дейности при лица на възраст над 18 години. Важно е още пациентът да бъде информиран, че ако в рамките на една година пломба, поставена в този период, падне или се отчупи, тя трябва да се направи отново за сметка на лекаря по дентална медицина. Това е право, регламентирано с

то има болка“, категорична е още д-р Рачева. Тя наблюдава и тенденцията – дейности, като протетичното възстановяване, да остават на ниво, далеч от това преди години. Правят се по-обикновени протези, по-малки протезни конструкции. Всичко това, естествено, се обяснява и с ниските доходи, които не позволяват грижата за денталното здраве да бъде винаги на висота. Истината е, че доброто здравеопазване, не само зъболечението, днес

време са и усложненията на този процес – пулпити и периодонти, а тяхното нелекуване води до загуба на болния зъб. Бързо разрушени зъби с последващите ги усложнения са тежък здравословен проблем за пациента с отражение върху сърдечно-съдовата система, храносмилателната и опорнодвигателната система, предупреждава още д-р Рачева. Зачестява и одонтогенна инфекция – една от най-разпростра-

ната във временните колко важно е това. Затова вярва, че вече сме се простили с вярването: „Временните

зъби не се лекуват, нали ще се сменят и без това“. Най-важно е оралното здраве да се следи още от ранна детска възраст, затова родителите следва да обръщат внимание на проблемите със зъбите на

документ, което гарантира някакви параметри на гаранционни срокове.

Според най-новото проучване на представители на Българския зъболекарски съюз, оповестено преди седмица, 98.3% от българите имат поне един кариес, а всеки втори българин има поне един изведен постоянен зъб.

струва скъпо. Затова още повече д-р Рачева счита, че навреме взетите мерки са важни. Обяснява: макар и

нените болести в световен мащаб. Отбелязва се и за- вишението на процента на

Диана Нейчева

30 ГОДИНИ АРИЕЛ

Началото:

Манъо Димитров - първият бригаден ръководител на цех 180 на Завод 2

Свидетел на въвеждането на автоматичните роторни линии за производство на патрони, възпитаник на ТМТ "Цвятко Радойнов", випуск 1961 година. Всичко започна още през 1981 година, когато

стартира монтажът на машините, които бяха внос от бившия СССР. По същото време ме назначиха за началник на цеха, тогава бригаден ръководител.

Когато започнах работа, нямаше машини, само празна бетонна площадка. За 6 месеца всичко се напълни.

Тогава тези автоматични роторни линии бяха най-съвременните за времето роторни машини в света за производството на патрони.

Те извършваха на ротационен принцип механичната обработка на патроните.

Спомням си, че 7-8 години по-късно, някъде в края на 80-те години, в СССР тогава се монтираха и внедриха други нови машини от това семейство - т. нар. "конвеерни линии", но бързо се отказаха от тях поради по-ниския КПД.

Самото внедряване на производството и монтирането на машините при нас в цеха продължи близо половина година. Официално откриване не е имало, ленти не сме прерязвали. Веднага започнахме същинската работа. Тогава дойдоха и 30-тина съветски специалисти, които трябваше да обучат персонала за работа с тези роторни линии.

За нуждите на новия цех и новите машини приехме близо 250 души, основно млади хора и все възпитаници на тогавашния Механотехникум в града. Младите хора имаха желание за работа и бързо се учеха от опита на руските специалисти.

Новите роторни линии бяха високо производителни за времето машини, че и днес. Плановете бяха да произвеждат 100 милиона броя патрони годишно. Ние, нали сме си българи, още първата година прехвърлихме тази летва: произвеждахме 109 милиона броя патрона. Работехме на три смени, с ентузиазъм. И, разбира се ... легко и побългарихме процеса. С малки рискове за оборудването.

Беше интересно време, радвахме се, че работим с нова техника, че правим нещо при модерни условия, защото наистина внедрените през 1982 година автоматични роторни линии бяха най-съвременният клас такова оборудване за патрони за 80-те в света. Тези машини бяха съвременни и в друго отношение: технологичните операции за производството на боеприпаси бяха модерни, на електронен принцип, с висок клас на качеството. Хората, които работеха, бяха много отговорни и много добре обучени, професионалисти. Радвам се, че това ниво се стават колегите ми да запазят и сега.

Горд съм и с друго: че от първия до последния си ден на трудовия си стаж съм работил само и единствено в "Арсенал" и то само в Завод 2. Започнах работа в "Арсенал" през 1963 година, пенсионирах се през 1992 година. Бяха велики години. Горд съм и с това, че съм и първият бригаден ръководител от "Арсенал", започнал работа с колектива си по Указ за стопанска инициатива, известен като Указ 56. Колективът ни работеше на стопанска сметка, раздавахме пари на хората от икономиите, които осъществявахме. Имахме друго отношение към труда и качеството.

Желая на колегите си от автоматичните роторни линии и занапред да са все така всеотдайни в работата си, да спазват високата трудова и технологична дисциплина и да се борят за най-доброто качество.

А 30-те години от началото? Даже не вярвам, че е минало толкова време. Сякаш беше вчера.

2012 година е своеобразна юбилейна година за работещите в три от цеховете на Завод 2 - 180, 190, 200 - т. нар. АРИЕЛ - автоматични роторни линии.

Това е място, където се произвеждат боеприпасите в "Арсенал".

Преди 30 години тези цехове стават притегателно място за много млади хора, част от тях останали до пенсия тук. Причината - въвежда се много модерно за тогавашните времена оборудване, което изцяло пра-

Колективът на АРИЕЛ

ви автоматичен процеса по производството на патроните за автомат "Калашников".

В момента в трите цеха, където са разположени тези автоматични роторни линии, работят около 140 души, значително по-малко от настите в началото. По-голямата част от персонала са мъже - около 60%, основно настройчици, а жените са окачествители на продукцията.

Първият началник на автоматичните роторни линии е инж. Стефан Шахов, вторият - настоящият зам.-изпълнителен директор на "Арсенал" - инж. Станил Станилов.

Най-силните години за това производство са в периода 1985-87 година, когато средно месечно се произвеждат по 12-13 млн. броя патрони на месец. За 30-те години работа от автоматичните роторни линии са излезли над 1 милиард патрона.

Юбилеят за работещите в трите цеха на Завод 2 ще се отбележи скромно, но от сърце. За първи път от 30 години колективите на цеховете 180, 190 и 200 ще празнуват заедно коледните празници - тържеството е на 15-ти декември, в ресторант "Лазур" на язовир Копринка.

Най-младият работик в цеховете на АРИЕЛ е 21-годишният настройчик от цех 180 Тошко Иванов, за когото началникът му Тано Танев казва, че е момче с качества и с много данни да се развива в работата си. Ветераните са много.

Отличните и добрите работници, оставили с приноса си дира в това производство - също. Затова поред:

Началници назад в годините:

Цех 180

Манъо Димитров, Нанко Ковачев, Жельо Иванов и настоящият Тано Танев.

Най-голямата моя гордост са съвестните и работещите перфектно работници. Най-големите ми болки са две:

когато се налага да се освобождават качествени и обучени кадри, предвид намаления обем на работа, и намирането на качествени кадри, когато се налага

признава, че, за да намери подходящи кадри за специфичната работа, преди 3 години всяка вечер работният му ден завършва в кабинета на административния директор Станислав Ненов, където преглежда молбите за работа на кандидатите за работа - в търсене на най-подгответените.

Цех 190

Христо Бобчев, Иван Касев, Ди-

митър Вълков, Мартин Мустаферов.

Цех 200

Грозъй Грозев, Димитър Георгиев, Веско Маринов, Христо Кръстев, Стефан Тотев, и настоящият Илия Башкехайов.

Настройчици от АРИЕЛ, оставили дира:

Иван Радов, Желязко Митев, Стефан Белов, Тодор Каракулов, Красимир Милев, Красимир Кръстев, Валентин Косев, Ганчо Тодоров, Стефан Казаков, Тодор Пенчев, Станимир Раев, Пантелеий Стоянов.

Монтьори:

Ганчо Ташев, Георги Бозев, Георги Перчелиев - ветеран. Той е от първите монтьори в това производство. Пенсионер, който още работи заради високия си професионализъм.

Работи на няколко операции. Изявени монтьори са и Георги Гинев и Димитър Шишманов.

Главен енергетик на АРИЕЛ - Пламен Жабилов.

Жени-ветерани:

Вече в пенсия, но с дира в производството:

Стефка Бонева - най-дългогодишната работничка, Татяна Койчева, Иванка Топалова.

Сега:

Цех 180 Тянка Караколева, Виолета Драганска, Надежда Илиева.

Цех 190

Минка Пантелеева, Дарина Николаева.

Цех 200

Стефка Бучакова, Тянка Тодорова.

Настоящ директор на завод 2 – Велко Митев

За да работиш на автоматичните роторни линии:

Според Тано Танев - началник цех 180 на АРИЕЛ, първият от трите автоматизирани за производството на боеприпаси, работата тук е специфична. Изисква се концентрация във всеки момент от дадена операция, технически познания и умения и не на последно място - желание да се научиш. Минимум 3 години е времето, в което един работник или настройчик става добър и квалифициран за операциите, които извършва на една машина.

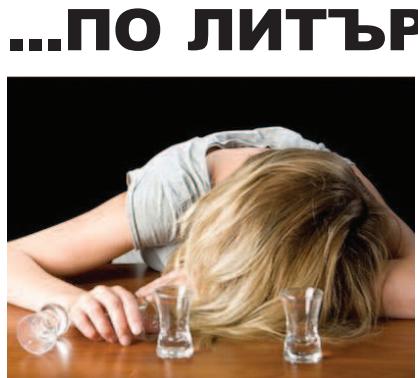
Важно условие за качествената работа е и спазването на технологичната дисциплина, дисциплината на работното място. Само един по-серииозен инцидент, и то без фатални последици, е регистриран за 30-те години работа на тези автоматични производства, казва не без гордост Тано Танев. Споделя, че работата в цеха не е лесна, нито лека, но пък този, който работи, е доволен. 95% от всички операции, извършвани в цеховете на АРИЕЛ, са автоматични. Това прави контролът на всяка операция да бъде от изключително значение. Защото, ако се допусне грешка на първа операция, то тя стига чак до последната.

Не крие и най-важното. Повод за гордост: до този момент, след 30 години работа, произведеното в цеховете на автоматичните роторни линии е без реклами на външни клиенти.

Останалото е работа. Извършвана с много любов и всеотдайнот от всички.

Деляна Бобева

Продължение от стр. 1

...ПО ЛИТЪРАЛКОХОЛ НА МЕСЕЦ

В челото на алкохолната класация, веднага след гражданите на Люксембург, са австрийците – с 13,5 литра алкохол годишно на глава от населението, следвани от французите – с 12,5 литра на човек. С грамове на човек преди нас са жителите на Ирландия, Германия, Испания, Чехия.

В Азия рекордърите по чашка са корейците.

И тази година изследването потвърждава тенденцията, че най-въздържателни и консервативни към алкохолните напитки са жителите на мюсюлманските страни, въпреки все по-навлизашите и там изкушения на демократичния свят – вино, уиски, различни видове водки. В Турция, например, консумират средно по 1,5 литра алкохол годишно на човек, което нареджа страната на опашката в класацията на ОИСР. Най-малко се пие в Египет. Там средно годишно човек изпива едва 100 грама.

ТА

Продължение от стр. 1

...ЗА МЛАДИ ТАЛАНТИ

Средствата бяха събрани с благотворителен търг, благотворителна томбола и лична вноска на всеки присъстващ. Най-активни в търга бяха Мария Игнатова, основателка на клуба, Таня Вранчева, президент на Ротари Клуб Казанлък Танчо Михайлов дари във Фонда за младите таланти 5 000 лв. Традиционно активен в благотворителността - Стефан Станев, внесе от играта си в търг 1 550 лв. В търга наддаваха и внесоха във фонда представи още: Ганчо Ганев, Цветан Владков, Александър и Дориана Минчеви, дървопластики за търга предостави Константин Карагитлиев.

Децата от Школата по китара към НЧ „Възродена Искра“ с ръководител Стефан Христов, Спортен клуб „Роза“ на Петър Радев, Фолклорният ансамбъл „Палавници“, мажоретките от ПГ по лека промишленост и туризъм, солистки от Вокална група „Искрица“ на НЧ „Искра – 1860“ с ръководител Стефка Денева участваха в празничната програма на Благотворителната вечер. Вечерта откриха президентите на Ротари - Танчо Михайлов и на Иннан Уайл - Диана Рамналиева в присъствието на кмета Галина Стоянова, председателя на Общинския съвет Николай Златанов, ротарианци и гости от дамския клуб от цялата страна.

Средствата от фонда, в който през миналата година влязоха 22 хиляди лева, се раздават след молба до Ротари Клуб - Казанлък и мотивация за искането на средствата. Осигурява се финансова подкрепа за участие на младежи в големи, предимно международни, прояви, след доказани от тяхна страна качества и постижения в областта на науката, изку-

Продължение от стр. 1

КОЛЕДЕН ЖЕСТ

Идеята на абитуриентката е всеки, който иска да помогне, макар и с малко, на семейството на болното дете, да закупи от направените от казанлъшките ученици коледни картички.

Направените от учениците, участващи в своеобразния конкурс, картички гражданините на Казанлък и общината ще могат да закупят на 19-ти декември от 17 часа в мултимедийната зала на Историческия музей „Искра“ в Казанлък по време на официалната церемония по награждаването на първите пет най-красиви картички. Цена на благотворителните картички ще е „от сърце“, а идеята си заслужава. По време на церемонията ще бъде поставена и отделна кутия, в която всеки може да остави своята лепта за лечението на Мелиса Шукри. Цялата набрана сума ще се предостави на семейството на 4-годишното момиченце.

Желаещите ученици да участват с изработените от тях за благотворителната кауза картички, могат да ги изпращат до 17-ти декември на адрес: Община Казанлък, бул. „Розова долина“ 6, Златка Стоева - 0899531306.

Доброто може и да няма име, но винаги остава... в сърцата на хората.

Деляна Василева

In Memoriam

НАПУСНА НИ ЯНКО ОРТАКЧИЙСКИ

На 26 ноември 2012 г. почина Янко Иванов Ортакчийски, вписан в Почетната книга на Община Казанлък

Янко Ортакчийски е роден в с. Драгодан, област Кюстендил, на 12.08.1936 г. Завърши висше образование във ВМЕИ - София, специалност „Технология на машиностроенето“. В Казанлък пристига през 1960 г. по разпределение. Започва работа в завод 10, дн. „Арсенал“, като технолог, а после и като главен технолог. От 1964 г. е началник на Инструментално производство, което през 1965 г. прераства в инструментален завод / завод 6/, на който става директор.

През 1968 г. се създава Дирекция „Хидравлика и пневматика“ със седалище в гр. Казанлък и Янко Ортакчийски поема нейното ръководство. През 1969 г. дирекцията става ОСП „Хидравлика и пневматика“, а от 1971 г. - ДСО „Хидравлика“, на което е генерален директор до закриването на обединението през 1991 г.

За кратко време работи в Балканбанк като кредитен инспектор и през 1996 г. се пенсионира.

С Решение № 91 от 31.05.2004 г. на Общински съвет – Казанлък, Янко Иванов Ортакчийски е удостоен с вписване в Почетната книга на Казанлък за големи заслуги в индустриталното развитие на общината.

Хроника

300 хиляди лева струва започналата реставрация на вила „Роза“ - сградата, където се е помещавала милицията след 9-ти септември 1944 година и където сега са настанини част от службите на РПУ-Казанлък. Това съобщи гл. комисар ОДП Стара Загора Алекси Алексиев.

Парите са от бюджета на МВР. Цялостната реставрация на къщата, която е паметник на културата с местно значение, се извършва по проект, одобрен от Института за паметниците на културата.

Възстановяването на къщата, която е на фамилията розотърговци Христови, се извършва от старозагорска фирма след проведен конкурс.

Сградата естроена през 1908 година и има уникална архитектура.

Ремонтът на къщата трябва да приключи през май дограма.

Повече от час продължи отчетът, визуализиран с различни фотоси.

На финала въпроси нямаше, само поздравления. Пълна подкрепа и съдействие при решаването на всички въпроси обещаха представителите на Областната управа, начело с областния управител Недялко Недялков и неговия заместник Петко Карагитлиев.

Казанлъшкият кмет получи поздрави и от колегата си Живко Тодоров и неговия заместник Йордан Николов, който сподели, че преди година и половина той е бил човекът, поощрил и насърчил Стоянова да се кандидатира за кмет. Да не престава да повтаря какво е наследството, което е заварила в общината, посъветва кметицата зам.-кметът на Стара Загора.

Европейски център за развитие на екологични технологии за безизкопна рехабилитация на тръбопроводи ще изгради казанлъшката фирма „Строителна механизация“ АД в партньорство с Община Казанлък и Университета по архитектура, строителство и геодезия.

Центрът ще бъде полезен на проектанти, ВиК-специалисти, общински експерти, които все още не познават сравнително младата (едва на 12-тина години) и революционна технология за безизкопно полагане на тръбопроводи, без нарушаване ритъма на живот.

Центрът се финансира по Оперативна програма „Развитие на конкурентност способността на българската икономика“. Проектът е на стойност близо 8 млн. лева и е спечелен в края на октомври тази година, като предстои подписването на договора за безвъзмездната помощ в началото на декември 2012 г.

Талантливите млади и поп изпълнителки от Казанлък – Надежда Димитрова и Ивелина Станчева, спечелиха престижни места на финалите на Европейския поп конкурс в Берлин - „Берлинска перла“. Двете момичета са възпитанички на вокалния педагог Стефка Денева. Форумът, на който участваха двете момичета в Берлин, е определен като детската Евровизия. В конкурса участват деца и младежи от 10 до 24 години от Европа, които представляват колорита на държавата си с вокални умения. Надежда Димитрова и Ивелина Станчева от Казанлък стигнаха до членните позиции във финалното класиране и показваха пред международен елит забележителни умения и талант. Публиката горещо аплодира 17-годишната Надежда, за която журито отреди 4-то място. С поощителна награда приключва участие в детската Евровизия и на 12 годишната Ивелина Станчева.

Деляна Бобева

„МЕЖДУ ДВА СТОЛА“ НИ ЗАЛИВА СЪС СМЯХ

КазанлъкInfo

www.kazanlak-bq.info

Снимка: Иван Бонев

Истинско завръщане на общинския театър „Любомир Ка-бакчиев“ при своята казанлъшка публика след драматичното протестно за трупата лято се случи с премиерата на „Между два стола“ от Рей Куни в залата на Военния клуб на 15-ти ноември.

В продължение на повече от две седмици спектакълът широко се коментира от всички, които са го гледали, тър-

сят се билети, нещо, което местната публика отдавна не помни да се е случвало с постановки на общинския театър. Блестящата игра на актьорите, впечатляващата режисура и топлото посрещане от публиката на стари и нови любимици няма как да не се помнят дълго.

Голямото си завръщане на сцената направи колоритната актриса Иrena Дунавска, уволнена преди няколко години от старото ръководство на театъра. Доайентът на сцената Георги Антов бе посрещнат и изпратен от публиката с буря от овации. На родна казанлъшка сцена отново дойде и Георги Атанасов, познат напоследък като шоумен и тв-водещ от националния ефир. Отлична роля направи и Олена Шидерова - чужденката, наме-

рила любовта на живота си и своето семейство в Казанлък. Любимият актьор Стефан Марков отново играе, след като години стоя извън сцената по преценка на бившия директор.

Актьорската тежест на спектакъла изнесоха абсолютно професионално младите, но за пореден път доказващи се успешно, Милен Вангелов и Стоян Руменин, които вече са търсени за автографи.

В казанлъшкия театър се върна и усмивката на режисьора Съби Събев, с когото театърът в Казанлък проходи като професионален преди 14 години.

Музиката за спектакъла предостави обичаната група „Остава“, чийто „двигател“ Жоро е казанлъчанин.

Изборът на „Между два

стола“ на Рей Куни носи двучасова неспирна емоция за публиката. Една от най-играните пиеси вече почти половин век по целия свят, чийто автор е носител на кралска награда на Великобритания, е ситуацияна комедия с недоразумения, разминавания, парадоксални моменти. Публиката нито секунда не остава извън напрежението на интригата с много искрен смех. Режисърското решение за динамиката на спектакъла, вписана в сценографията на Иван Бояджиев, театър-маистор на общинската трупа, извеждането на най-добрите качества на актьорите в съответните им роли, пресъздават заглавието от творчеството на Рей Куни в истински празник на местната сцена.

ТА

Здравно

КОЖАТА ИЗДАВА НАШИТЕ БОЛЕСТИ

Много заболявания без съмнение се отразяват на състоянието и вида на нашата кожа. Но на кои промени е наистина важно да обръщаме внимание и как да ги „разчитаме“ правилно?

Ето какво казват лекарите и кожните специалисти по този повод.

Мазната кожа може да е сигнал за невротично заболяване или разстройство на липидния обмен.

Ако кожата е придобила жълтеникав оттенък, трябва задължително да изследвате черния си дроб и жълчката, тъй като са възможни възпалителни процеси.

Бледата млечнобяла кожа може да е показател най-вече за два евентуални проблема: анемия заради недостиг на желязо или нарушения в дишането - знак за заболяване на белите дробове. Желателно е да си направите кръвна картина и рентгенова снимка.

Общата бледост, съчетана със синкав оттенък (особено около носа и ноктите), е явен сигнал за проблеми със сърцето. Наложително е да си направите ЕКГ и проба с натоварване.

Мраморната кожа говори за крехки кръвоносни съдове и образуване на подкожни хематоми.

Отпуснатата и повехната кожа е външна проява на хронично заболяване, кое то изтощава организма.

Кожата, която лъжи, може да е признак за невротични разстройства.

Мазната кожа е проява на хиперфункция на мастните жлези или е резултат от нарушения в липидния (мастния) обмен. Непременно си направете пълна кръвна картина и изследване на храносмилателната система.

Червените петна по лицето са сигнал за склонност към хипертония /високо кръвно налягане/. Ако кръвта прелива към бузите и шията, това също е индикатор за високо кръвно налягане.

Сухата (восьчна) кожа може да е признак за хроничен гастрит, язва на стомаха или дванадесетопръстника.

Ако имате участъци със суха кожа върху лактите, тогава най-често става въпрос за общо отслабване на имунитета иavitaminоза, особено за недостиг на витамини от група В.

Бледата пореста кожа, с леки отоци, основно по лицето и прасците, е сигнал за евентуални бъбречни заболявания или други здравословни проблеми, свързани с отделителната система. Трябва да си направите изследване на урината, биохимия на кръвта и ултразвуков преглед на органите на малкия таз.

Неравната кожа с различен цвят обикновено е реакция на прекалено голямо количество шлака и токсини в организма. Най-малкото, което трябва да направите в този случай, е разтоварващ очистителен режим. Ако и това не помогне, непременно потърсете консултация със специалист. Често това е сигнал за дремеща бомба в организма ви.

ТА

ФЬОДОР ШАЛЯПИН

Знаменитият бас безпаметно обичал българка

„С женската част от човечество то имам небивал успех!“, общал да се шегува Фьодор Иванович. Висок, със сини очи и замечтено лице, той бил повече от привлекателен. След всяко негово представление много девойки и млади жени искали да влязат в гримърната му. Случвало се да оказват такъв натиск върху вратата, че, за да не я счупят, певецът излизал и раздавал автографи. Въпреки че бил един от най-търсните мъже, в интимния си живот певецът чувствал огромна пустота и в писмо до свой близък признава, че е самотен.

Съпругите. Първата му жена била младата италианска балерина Йола Торнаги. Имат 4 деца - Борис и близнаките Татяна и Фьодор. Първото им дете умира на 4 г. и певецът дълго страдал за него.

Децата му поотрастват и Шаляпин се сближава с Мария Валентиновна - майка на две момичета от първия си брак. Тя ражда дъщеря от певеца. Така той създава второ семейство. Първият му брак не бил разстрогнат, а вторият не бил официално регистриран. По неписано правило двете жени

и, бил готов да захвърли и кариера, и пари, за да бъде с нея. Шаляпин, обаче, се окказал любовта на живота ѝ. Илка Попова е блестяща негова партньорка в първите им два спектакъла "Княз Игор" и "Борис Годунов". Тогава българката е на 39, а руснакът - на 64.

Пръстенът-реликва. По време на репетиция Шаляпин ѝ помага да преодолее временен проблем с гласа и ѝ подарява любимиия си пръстен. Според разказите му, пръстенът имал магическа сила. Принадлежал е на ру-

известния милионер лорд Карлън, който я боготворял и даже ѝ подарил къща. Преди него Попова изживява голяма любов с тенора Бениамино Джили, който, покорен от красотата

анемия на 65-годишна възраст в Париж. Проф. Илка Попова се връща в България и става солистка на Софийската опера. Умира през 1979 г.

Суважение към вкусната храна и хубавите напитки. Излязъл от дълбините на руския народ, големият певец обичал прости чайни рецепти на родната си кухня и се отличавал с пословично апетит. Често казвал със сълзорог: „Ex, как се

не. Веднъж след концерт Фьодор Шаляпин сам-самичък се „срежавал“ с две пуйки, поливайки ги с две бутилки шампанско. При едно негово участие в опера в Москва, в 7 вечерта съобщили на диригента, че „Фьодор Иванович е изял четири чинии спагети на обяд и не може да пее“. Когато след години му припомнili този случай, Шаляпин възкликал: „Какво безобразие! Нямало е кой да ме набие...“. Един анекdotичен случай описва певецът във фейлетона си „Бъдни вечер в Кальмъбъс“. Той поръчал на метрдотела да му пригответи за вечеря кокоша супа. Човекът не разбрал, затова Шаляпин му обяснил как се приготвя тази супа: „Вземи една хубавичка кокошица, сложи я в тенджера, посоли я, налей вода, сложи лушец и праз и я свари. Донеси ми я гореща!“ По време на тържеството изумлението му нямало предел, когато вратата се отворила и

Фьодор Шаляпин е роден в бедното семейство на дребен чиновник през 1873 г. в Казан. От 17-годишен е хорист в оперната трупа в Уфа. Учи при оперния певец Дмитрий Усатов в Тбилиси. Пее едновременно в трупата на Мариинския театър и в Большой театър. Творческо приятелство го свързва със Сергей Рахманинов. От 1901 г. започват триумфалните му гастроли в Милано, Париж, Ню Йорк, Лондон. През 1922 г. се установява в Париж. Основни негови партии са: Сусанин в "Иван Сусанин" от М. Глинка; Борис Годунов и Варлаам - в оперите "Борис Годунов" и "Хованщина" от М. Мусоргски; Иван Грозни и Салиери в "Псковитянка" и "Моцарт и Салиери" от Н. Римски-Корсаков; Алеко в "Алеко" от Рахманинов; Филип II в "Дон Карлос" от Дж. Верди и др. Той е блестящ интерпретатор на романсите на Глинка, Мусоргски, Римски-Корсаков, Шуман, Шуберт. Изпълнява и руски народни песни, сред които „Ей, ухнем“ и „Смуглянка“. Шаляпин е разностранен творец - изявява се като оперен режисьор, снима се в киното. Притежава и литературна дарба. Създава скулптури, живопис, графика. Завършва земния си път през 1938 г. в Париж. По всички френски и английски радио-канали звучал неговият глас в знаменитата ария на умиращия Борис Годунов... След време прахът му е пренесен в Москва и погребан в Новодевическото гробище.

сия цар Петър I и бил осветен лично от руския патриарх. Шедовърът е изработен от най-добрая ученик на Фаберже през XVIII век. По спомени на Попова, Шаляпин слагал този пръстен в стакана и не се напивал никога. При болка в главата го притискал към челото си и всичко преминавало! Златната реликва е инкрустирана с два брилянта и е с изображение на руски светец, коленичил пред кръста, а в краката му се търкаля главата на дявола.

На всяко представление примадона излизала с този пръстен, уверена, че ѝ носи успех и я пази от зли сили. След смъртта на певицата той е съхраняван в трезора на БНБ, преди години е бил обявен на търг. Илка Попова и Фьодор Шаляпин подписват договор за турне в Южна Америка. Краят на любовта и съвместната им работа идва през 1938 г., когато Шаляпин умира от злокачествена

яде у нас на Волга!...“

Когато бил в България, именитият бас, вечеял с князе, крале и царе, помолил да го заведат в заведение, посещавано от файтонджии, работници и селяни, но да предлага хубаво вино и вкусно меню. Завели го в една механа и скоро целият квартал закънтял от непринудена славянска сърдечност, над която се извисявал гласть на Шаляпин, който изпълнявал любимите на всички руски песни. На един пир в чест на Шаляпин, завърнал се след 15 г. в Америка, маестрото погълнал между 3 и 4 кг миди и парче месо с невероятен размер. В архива на ЦГАЛИ се пази меню на обедите с участиято на Шаляпин. В един от най-скъпите ресторантни на Париж, прославен с приготвянето на руански патици, завеждали под номер всяка поднасяна на гостите патица. С номер 104 752 била патицата, приготвена за Шаляпин през 1929 г. В дните на концертите той не обядвал, но след това изпитвал силно желание да похап-

шест лакея внесли огромен сребърен поднос, върху който се извисява цяла скулптура от картофи, лук и праз. В центъра самотно се излежавало опечено малко пиле, а около него се разливал тънък слой кехлибарена течност. „Варвари!“ - закрещяла душата му... През 1939 г. в Ню Йорк излязла готварската книга „Достойно за крал“. В нея влезли и 12 рецепти от руската кухня, които бил „вкусвал великият певец“: рибна солянка, риба със сос, сарми, пирожки с месо, вареници, гуриевска каша, пасха.

Коктейл „Шаляпин“. Най-прочутият коктейл за хубав глас е коктейлът, чийто създател е великият руски бас. Певецът го наричал гърмяща смес. За да е във форма гласът му, той смесвал равни части коняк, лимонов сок, мед и едно яйце, разбърквал добре и изпивал наведнъж. Ефектът бил мигновен, не минавала и минута и гласът му бил в перфектна форма. Много оперни певци и днес пият редовно коктейла на Шаляпин.

Мария Рашкова

За връзка с редакторите на "Трибуна Арсенал":

Деляна Бобева: 0882 98 70 13, e-mail: didab@abv.bg

Диана Рамналиева: 0882 98 70 14, e-mail: diana_ramnaliева@abv.bg

Мария Рашкова: 0882 98 70 12; Първолета Петкова: 5 74 55

трибуна
АРСЕНАЛ

30 ноември 2012 г.

Тайно оръжие

Рубрика за красивите лица на "Арсенал"

Име:

Адриана Бамбалова

Месторабота:

„Арсенал“ АД, Завод 1/282, Галванотехник

Години: 24

Зодия: Дева

Хоби:

Разходки и плуване

Когато ти е трудно?

- Разчитам единствено и само на себе си.

Приятелите са?

- Подкрепа, опора, важна част от живота ми.

